DEVRE : V CİLD : 9 İÇTİMA : 1

T. B. M. M.

ZABIT CERİDESİ

Otuz dokuzuncu inikad

16 - III - 1936 Pazartesi

Mündericat

	Sayıfa
1 — Sabık zabıt hulâsası	8
2 — Havale edilen evrak	8
3 — Riyaset divanının Heyeti umumiyeye maruzatı	8
1 — Gümrük tarife kanununun 324, 328, 498 ve 502 tarife numaralarının değiştirilmesi hakkındaki kanun lâyihasının geri verilmesine dair Başvekâlet tezkeresi	8
4 — Müzakere edilen maddeler	8
1 — Maarif vekâleti 1935 yılı bütçesinde 14 716 liralık münakale yapılmasına ve yeniden açılan fasıllara fevkalâde tahsisat konmasına dair kanun lâyihası ve Bütçe encümeni mazbatası (1/458)	8:9,10,11:14
2 — Memurin kanununun bazı maddelerile 1777 sayılı kanunun 3 ncü maddesinin değiştirilmesine dair kanun lâyihası ve Memurin kanun umuvakkat encümeni mazbatası (1/201)	9:10

1 — SABIK ZABIT HULÂSASI

Memurin kanununun bazı maddelerile buna müzeyyel olan 1777 sayılı kanunun 3 ncü maddesinin tadiline dair kanun lâyihasının ikinci müzakeresi yapıldı ve üç maddesi kabul edildi, dördüncü madde olarak yeniden teklif edilen madde encümene verildikten sonra pazartesi günü toplanılmak üzere inikad bitirildi.

Başkan Vekili	Kâtib	Kâtib
Tevfik Fikret Sılay	Tokad	Balıkesir
	Süreyya Tevfik Genca	Sabiha Gökçül

2 — HAVALE EDİLEN EVRAK

Teklifler

1 — Afyon Karahisar mebusu Berç Türkerin, Kızılay cemiyeti varidatının arttırılmasına dair kanun teklifi (2/24) (Sıhhat ve içtimaî muavenet, Gümrük ve İnhisarlar, Nafıa, Maliye ve Bütçe encümenlerne)

Tezkereler

2 — 2826 sayılı kanunla kabul edilen 19 ncu subay para mükâfat cetvelinin üçüncü sıra numarasında yazılı malûl Kemal isminin Cemal olarak düzeltilmesi hakkında Başvekâlet tezkeresi (3/208) (Bütçe encümenine)

3 — Maliye vekâleti 1934 yılı ayniyat son hesabının sunulduğuna dair Maliye vekâleti tezkeresi (3/209) (Divanı muhasebat encümenine)

Mazbatalar

4 — Maarif vekâleti 1935 yılı bütçesinde 14 716 liralık münakale yapılmasına ve yeniden açılan fasıllara fevkalâde tahsisat konmasına dair kanun lâyihası ve Bütçe encümeni mazbatası (1/458) (Ruznameye)

BİRİNCİ CELSE

Açılma saati : 15

BAŞKAN — Nuri Conker

KÂTİBLER : Naşid Uluğ (Kütahya), Ali Zırh (Çoruh),

BAŞKAN — Celse açılmıştır.

3 — RİYASET DİVANININ HEYETİ UMUMİYEYE MARUZATI

1 — Gümrük tarife kanununun 324, 328, 498 ve 502 tarife numaralarının değiştirilmesi hakkındaki kanun lâyihasının geri verilmesine dair Başvekâlet tezkeresi

Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

4 - I - 1935 tarih ve 6/11 sayılı tezkereye ektir.

2255 sayılı gümrük tarife kanununun 324, 328, 498 ve 502 tarife numaralarının değiştirilmesi hakkındaki kanun lâyihasının geri alınması, İktısad vekilliğinden yazılan tezkerede rica edilmektedir .

Adı geçen lâyihanın geri gönderilmesine Yüksek müsaadelerini dilerim.

Başvekil
İ. İnönü

BAŞKAN — Geri veriyoruz.

4 — MÜZAKERE EDİLEN MADDELER

1 — Maarif vekâleti 1935 yılı bütçesinde 14 716 liralık münakale yapılmasına ve yeniden açılan fasıllara fevkalâde tahsisat konmasına dair kanun lâyihası ve Bütçe encümeni mazbatası (1/458) [1]

BAŞKAN — Heyeti umumiyesi hakkında söz isteyen var mı?

Maddelere geçilmesini kabul edenler ... Etmeyenler ... Maddelere geçilmesi kabul edilmiştir.

Maarif vekâleti 1935 malî yılı bütçesinde değişiklik yapılmasına dair kanun

MADDE 1 — 1935 malî yılı Maarif vekâleti bütçesine bağlı cetvelde yazılı fasıllarından 14 716 lira indirilmiştir.

[1] *115 sayılı basmayazı zaptın sonundadır.*

BAŞKAN — Maddeyi kabul edenler ... Etmeyenler ... Kabul edilmiştir.

MADDE 2 — Birinci madde mucibince indirilen paralardan 11 096 lirası 585 nci faslın ikinci maddesine nakledilmiş ve 3 000 lirası (Maarif vekâleti emrinde bulunan ertik okulları mütedavil sermayesi) adile yeniden açılan 602 nci fasla ve 620 lirası da (1934 malî yılında tahakkuk edip senesi bütçesinde tahsisat bakıyesi olmadığından ödenemeyen borçlar karşılığı) adile yeniden açılan 603 ncü fasla fevkalâde tahsisat olarak konulmuştur.

BAŞKAN — Maddeyi kabul edenler ... Etmeyenler ... Kabul edilmiştir.

MADDE 3 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

BAŞKAN — Maddeyi kabul edenler ... Etmeyenler ... Kabul edilmiştir.

MADDE 4 — Bu kanunun hükmünü icraya Maliye vekili memurdur.

BAŞKAN — Maddeyi kabul edenler ... Etmeyenler ... Kabul edilmiştir.

Kanunun heyeti umumiyesini açık reye koyuyorum.

2 — Memurin kanununun bazı maddelerile 1777 sayılı kanunun 3 ncü maddesinin değiştirilmesine dair kanun lâyihası ve Memurin kanunu muvakkat encümeni mazbatası (1/201) [1]

BAŞKAN — Dördüncü madde encümenden gelmiştir.

MADDE 4 — Memurin kanununun 64 ncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

Devlet, idarei hususiye ve belediyeler hesabına memleket içinde tahsil görenlerden orta tahsili bitirenler beş, yüksek tahsili bitirenler sekiz sene müddetle ve ayni idareler hesabına ecnebi memleketlerde Hükûmetin tayin ettiği müesseselerde tahsilini bitirenler de tahsil müddetlerinin iki misli kadar meslek ve ihtisasları dahilinde hizmete mecburi ve bunun için bizzat alâkadar dairelere derhal müracaatla mükelleftir.

Bu suretle müracaat vukuunda kadroda açık bir memuriyet bulunmasa bile bunların kanunen tayin edilebilecekleri memuriyete mahsus (Maaş ve emsal hâsılı kendilerine ücret olarak verilmek şartile) meslek ve ihtisasları dahilindeki vazifelerde stajiyer olarak istihdam edilirler. Bu gibilerin ilk açılacak memuriyetlere tayinleri mecburidir. Stajiyerlikte geçirecekleri müddet namzedlik müddetine ve mecburî hizmetlerine mahsub edilir. Ancak bunların askerlikte geçirecekleri müddetler mecburî hizmete mahsup edilmeyip umumî hükümlere tâbidir. Hizmete alınmak için müracat etmeyenler ile mecburî hizmet müddetini ikmal etmeden evvel vazifeden ayrılanlar tahsil müddetlerince kendilerine yapılan masrafı faizile birlikte ödemeğe mecburdurlar. Hususî kanunlarile bu kanuna göre mecburî hizmete tâbi olanlardan banka, imtiyazlı şirket veya her hangi bir hususî müessesede iş isteyenlerin mecburî hizmetlerini ifa ettiklerini veya tazminatı ödediklerini vesika ile ispat etmeleri lâzımdır. Bu şekilde vesika göstermeyen mecburî hizmet erbabını istihdam eden müesseseler kanunun tayin eylediği tazminatı üzerlerine almış olurlar.

BAŞKAN — Mütalea var mı?

EMİN DRAMAN (Yozgad) — Bundan evvelki celselerde teklif edilmiş olan ve reddedilen maddede şöyle bir teklif vardı: (Yurddaşların mecburî hizmete tayinleri hakkındaki 3 ay müddet bir seneye çıkarılmıştır) yani, Devlet hesabına, idarei hususiyeler, belediyeler hesabına meccanen tahsil eden ve ettirilen kimseler şimdiye kadar mevcud mevzuata göre memurin kanununun 64 ncü maddesi mucibince tahsillerini ikmalden itibaren müracaat ederler. Bu müracaatten itibaren kendilerine 3 ay zarfında vazife verilmesi lâzımdır. Bu müddet zarfında vazife verilmediği takdirde mükellefiyetleri sakıt olur. İşte bu müddet tadil edilmek için Hükûmetçe takdim edilen lâyihada bu 3 aylık müddet bir seneye iblâğ edilmişti. Fakat bunu heyeti muhtereme doğru bulmadı ve reddetti. Ne için bir sene intizar edilsin, üç ay kâfidir demek istedi. Şu halde madde reddedildi. Bundan bir hafta evvel Edib Ergin arkadaşımız bu gün mevzubahs edilen maddeyi yeni baştan teklif ettiler. Bunun şayanı müzakere olması itibarile encümene gönderilmesine karar verildi. Yalnız, görüyoruz ki, muvakkat encümene giden ve gelen şimdi okunan maddede intizar müddeti hakkında hiç bir hüküm yoktur. Şu kadar deniliyor ki, tahsilini ikmal etmiş olup gelenler derhal müracaat edecekler ve şayed kadroda kendilerine göre verilecek bir hizmet yoksa bunlar stajiyer olarak kullanılacaklar. Konulan hüküm bundan ibarettir. Şu kadar ki, stajiyerlik sırasında eğer, bir memuriyet açılacak olursa o memuriyet kendilerine verilecek.

Yalnız, bu müracaat eden kimseye stajiyerlikle istihdam edilmek üzere derhal bir yer gösterilmezse ne olacaktır? Yani bu takdirde ne gibi bir hüküm cari olacaktır, kendisinin mükellefiyeti sakıt mı olacaktır? Buna dair bir şey yoktur. Binaenaleyh, bir müeyyide icabeder. Bu hususa dair, sabık kanunda olduğu gibi (Talib olanlara üç ay zarfında stajiyerlik verilmediği takdirde şu hüküm cari olacaktır) gibi bir müeyyide konması icabeder. Aksi halde şimdi 3 ay değil, bir sene değil, belki daha fazla bir müddet beklemek tehlikesine maruz ka-

[1] *107 sayılı basmayazıya ek zaptın sonundadır.*

lacaktır. Şu halde Meclisi Âli tarafmdan evvelce kabul edilmeyip reddedilen noktai nazar bu günkü teklif dolayısile yine kabul edilmiş oluyor. Evvelce müttehaz karara muhalif olduğu cihetle Heyeti Celilenin nazarı dikkatine arzediyorum ve tekrar bir müeyyede vazedilmesi lüzumunu arzediyorum.

Saniyen şu da vardır. Okunan bu maddenin ilk fıkrasmda: [Devlet, idarei hususiye ve belediyeler hesabma memleket içinde tahsil görenler] denilmiştir: böyle alelitlak [Devlet ve idareler hesabma memleket içinde tahsil görenler] dediğimiz vakit şamil bir ifade olur. Devlet hesabma liselerde, orta mekteblerde okutulan bir çok talebe vardır. Bunlar için her sene Devlet yüz binlerce lira vermektedir ki memurin kanununun 64 ncü maddesi bunlar için vazedilmiş değildir.

O madde aynen şudur :

[Devlet veya İdarei hususiye veya belediyeler hesabma memleket dahilindeki meslek ve ihtisas mekteb ve müesseselerinde tahsil edenler.....]

Yani 64 ncü madde: Bütçelere konacak tahsisatla bir idarenin meslek ve ihtisas mekteblerinde yetiştireceği mütehassıs memurlarm yetiştirilmesi içindir.

Şu okuduğumuz maddede ise meslek yazılmıştır. Yani bu şekli kabul edecek olursak bu takdirde demin arzettiğim gibi elyevm liselerde Hükûmet hesabma okumakta bulunanlara da şamil olacaktır. (Hayır sesleri).

Müsaade buyurun arzedeceğim. Bu hüküm bunlara aid hükümlerle tearuz edecektir. Maksad 64 ncü maddenin tashihi olduğuna göre (Meslek ve ihtisas mekteblerinde) diye tasrih edilmesi lâzımgelir. Aksi takdirde hususî kanunlardaki hükümler bu kanun hükmüne tearuz vaki olacaktır ve Meclisi Âliye tefsir için gelecektir. Baştaki fıkrada; [Meslek ve ihtisas mekteblerinde] diye tasrih edilmesi lâzımdır. Bunu teklif ediyorum.

Üçüncü maruzatım; bu gün bu meslek mekteblerinde yetişenler hakkmda hususî kanunlar vardır. Bunlarm bir takımları yetiştikten itibaren şayet hizmetlerini ifa etmezlerse bazı zecrî hükümlerden bahsedilmiştir Meselâ bu gün muallim mektebinde yetişen bir genç üç sene, beş sene hizmet eder ve nihayet bir kısım hizmetini ifa etmeden çıkacak olursa kanunda gösterdiği veçhile bunlarm hizmetini ettiği kadar zimmetinden tenzil ediyor Altı senelik, on senelik hizmeti mecburiyeye mukabil sekiz sene ifayi hizmet ederek çekilenlerden istenen masarif tazminatı mütebaki iki sene içindir Bu şimdiki kanunu böyle yazıldığı gibi şamil ve umumî olarak sevk ettiğimiz takdirde buradaki [Tahsil müddetlerince kendilerine yapılan masrafları faizile birlikte ödemeğe mecburdurlar] hükmünden acaba bütün masrafı kendilerinden istemiş olacak mıyız gibi bir tereddüd hâsıl olacaktır. Binaenaleyh maddeye: [İfa etmedikleri müddete isabet eden mikdarı kendileri faizile birlikte ödemesi lâzımdır,] diye tasrih icab eder

BAŞKAN — Münakale kanununa rey vermemiş olanlar, reylerini versinler.

Rey toplama muamelesi bitmiştir.

Bu hususta encümen ne diyor?

EDİB ERGİN (Mardin) — Söz istiyorum.

B. E. REİS VEKİLİ MÜKERREM ÜNSAL (Isparta) — İkinci müzakeresidir, söz söylemek için tadilname olması lâzımdır.

BAŞKAN — Tadilname verilmiştir. Müzakere, tadilname üzerinde cereyan etmektedir.

EDİB ERGİN (Mardin) — Encümenin tetkik etmiş olduğu tadilname, memurin kanununun 64 ncü maddesinin muhtevası üzerindedir. Arkadaşımız Eminin, mevzubahs ettiği kısımlar, memurin kanununun ve bilhassa bu maddesini alâkadar eden kısımlar değildir. Memleket içinde tahsil görenlerden orta tahsilini bitirenler hakkmda bu maddenin koymuş olduğu mecburiyet, ancak memurlar hakkında caridir. Liselerde ve sairede tahsil görenler ayrıca kendi kanunlarma tâbidir. Nitekim o kanun, meccanî leylî talebenin mecburî hizmetleri hakkmdaki kanun unvanmı taşır. O kanun mevzubahs olduğu zamanda bu sözler dermeyan edilebilir.

İkincisi; Siyasal bilgiler okulası. Kezalik bu Siyasal bilgiler okulasmdan çıkacak olan gençler, kendi kanunu mucibince memuriyete tayin edilmesi lâzımgelen bir kısımdır. Onlar da keza bu Siyasal bilgiler okulası kanunu hükümlerine tâbidir. O da ayrı bir kısım teşkil eder. Binaenaleyh, teklif edilmiş olan tadilname, sırf memurin kanununun 64 ncü maddesini istihdaf eder. Bunun içerisine, şimdi arkadaşımızın mevzubahsettiği hükmü ithal etmeye lüzum yoktur.

BAŞKAN — Tadilname üzerine encümenden gelen 4 ncü maddeyi reye arzediyorum. Kabul edenler ... Eemeyenler ... Kabul edilmiştir.

MADDE 5 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

BAŞKAN — Kabul edenler ... Etmeyenler ... Kabul edilmiştir.

MADDE 6 — Bu kanun ahkâmmı icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

BAŞKAN — Maddeyi kabul edenler ... Etmeyenler ... Kabul edilmiştir.

Kanunun heyeti umumiyesini kabul edenler ... Etmeyenler ... Kabul edilmiştir.

Maarif vekâleti 1935 malî yılı bütçesinde değişiklik yapılmasma dair olan kanuna kabul etmek suretile (272) zat rey vermiştir. Mua-

mele tamamdır, binaenaleyh, kanun (272) reyle kabul edilmiştir.

Çarşamba günü saat 15 te toplanılmak üzere celseyi tatil ediyorum.

Kapanma saati : 15,20

Maarif vekâleti 1935 malî yılı bütçesinde değişiklik yapılmasına dair kanuna verilen reylerin neticesi

(Kanun kabul edilmiştir)

Adzoa aed	:	399
Reye iştirak edenler	:	273
Kabul edenler	:	273
Reddedenler	:	0
Müstenkifler	:	0
Reye iştirak etmeyenler	:	127
Münhaller	:	0

[Kabul edenler]

Afyon Karahisar
Berc Türker
Cemal Akçın
Haydar Çerçel
İzzet Akosman
İzzet Ulvi Aykurd
Mebrure Günenç

Amasya
İsmail Hakkı Mumcu
Nafiz Aktın

Ankara
Ahmed Ulus
Aka Gündüz
Eşref Demirel
Hatı Çırpan
Mümtaz Ökmen
Müşfik Ayaşlı
Rasim Aktar
Rifat Araz

Antalya
Celâl Mengilibörü
Numan Aksoy
Rasıh Kaplan
Tayfur Sökmen
Tevfik Arıcan
Türkân Baştuğ

Aydın
Dr. Hulüsi Alataş
Nuri Göktepe
Tahsin San

Balıkesir
Cemal Esener
Dr. Hasan Vasıf Somyürek
Enver Adakan
İsmail Hakkı Uzunçarşılı
Memed Demir
Osman Niyazi Burcu
Rahmi Selçuk
Sabiha Gökçül

Bayazıd
Halid Bayrak

Bilecik
Dr. Gl. Besim Ömer Akalın

Bolu
Dr. Emin Cemal Suda
Hasan Cemil Çambel
İsmail Hakkı Uzmay
Mitat Kuzay
Şükrü Gülez

Burdur
Mustafa Şeref Özkan

Bursa
Atıf Akgüç
Dr. Galib Kahraman
Dr. Refik Güran
Esad Sağay
Fatin Güvendiren
Mustafa Fehmi Gerçeker
Refet Canıtez
Sadettin Ferid Talay
Şekibe İnsel

Çanakkale
Hilmi Ergeneli
Şükrü Yaşın
Ziya Gevher Etili

Çankırı
Hatice Özgener
Mustafa Abdülhalik Renda
Rifat Ünür
Ziya Esen

Çoruh
Akif Akyüz
Ali Zırh
Atıf Tüzün
Fuad Bulca
İhsan Kurtkan
İlyas Sami Muş

Çorum
Ali Rıza Özenç
Dr. Mustafa Cantekin
Münir Çağrl
Eyub Sabri Akgöl
İsmail Kemal Alpsar
Nabi Rıza Yıldırım

Denizli
General Şefik Türsan
Haydar Rüştü Öktem
Mazhar Müfid Kansu

Diyarbekir
Dr. İbrahim Tali Öngören
General Kâzım Sevüktekin
Huriye Öniz
Rüştü Bekıt
Zeki Mesud Alsan
Zülfü Tigrel

Edirne
Dr. Fatma Memik
Faik Kaltakkıran
Mecdi Boysan
Şeref Aykut

Elâziz
Ahmed Saffet Ohkay
Fuad Ağralı
Fuad Ziya Çiyiltepe

Erzincan
Abdülhak Fırat
Aziz Samih İlter
Saffet Arıkan

Erzurum
Aziz Akyürek
Dr. Saim Ali Dilemre
Fuad Sirmen

Gl. Pertev Demirkan
General Zeki Soydemir
Nafiz Dumlu
Nakiye Elgün
Şükrü Koçak

Eskişehir

Ahmed Özdemir
İstemat Özdamar

Gazi Anteb

Ali Kılıç
General Ali Hikmet Ayerdem
Memed Şahin
Nuri Conker

Giresun

General İhsan Sökmen
İsmail Sabuncu
Muzaffer Kılıç
Münir Akkaya
Talât Onay

Gümüşane

Durak Sakarya
Edib Servet Tör
Şevket Erdoğan

İçel

Emin İnankur
Fikri Mutlu
Hamdi Ongun

İstanbul

Ali Barlas
Ali Rana Tarhan
Fakihe Öymen
General Şükrü Gökberk
Halil Etem Eldem
Hayrullah Ergin
Sadettin Uraz
Tuğamiral Hakkı Şinasi Erel
Yaşar Yazıcı
Ziya Karamursal

İzmir

General Kâzım İnanç
Hasan Âli Yücel
Hüsnü Çakır
Kâmil Dursun
Rahmi Köken
Sadettin Epikmen

Isparta

Hüsnü Özdamar
İbrahim Demiralay
Kamâl Ünal
Mükerrem Ünsal

Kars

Baha Öngören
General Muhittin Akyüz
Hüsrev Kızıldoğan

Kastamonu

Dr. Şükrü Şenozan
Dr. Tevfik Asian
Nuri Tamaç
Sami Erkman
Sıtkı Şerif Eken
Şerif İlden
Tahsin Çoşkun

Kayseri

Ahmed Hilmi Kalaç
Ferruh Güpgüp
Hasan Ferid Perker
Nahid Kerven
Reşid Özsoy
Süleyman Demirezen

Kırklareli

Şevket Ödül
Zühtü Akın

Kırşehir

Ali Rıza Esen
Hâzım Börekçi
Lûtfi Müfid Özdeş

Kocaeli

Ali Dikmen
Dr. Gl. Ziya Nuri Birgi
Süreyya Yiğit
Kemalettin Olpak
Nedim Bozatık
Ragıb Akca
Salâh Yargı

Konya

Ahmed Hamdi Dikmen
Ali Muzaffer Göker
Bediz
Cemal Tekin
Dr. Osman Şevki Uludağ
General Ali Fuad Cebesoy
Kâzım Gürel
Kâzım Okay
Mustafa Halid Üner
Mustafa Eken
Mustafa Ulusan
Ressam Şevket Dağ
Tevfik Fikret Sılay

Kütahya

Dr. Şakir Ahmed Ediz
Besim Atalay
İbrahim Dalkılıç
Memed Somer
Naşid Uluğ
Ömer Dinç
Receb Peker

Malatya

Abdülmuttalib Öker
Dr. Hilmi Ortaç
Emrullah Barkan
Mahmud Nedim Zabcı
Mihri Pektaş
Osman Taner

Manisa

Kâzım Nami Duru
Kenan Orer
Osman Erçin
Tahir Hitit
Yaşar Özey

Maraş

Kemal Kusun
Nuri Ural

Mardin

Abdürrezzak Şatana
Dr. Rıza Levent
Edib Ergin
Hilmi Çoruk
Osman Dinçer
Rıza Erten

Muğla

Nuri Tuna
Şükrü Kaya

Muş

Hakkı Kılıcoğlu
Naki Yücekök
Şevki Çiloğlu
Şükrü Ataman

Niğde

Ahmed Vefik Uluçay
Cavid Ural
Faik Soylu
Halid Mengi

Ordu

Ahmed İhsan Tokgöz
Dr. Ziya Naki Yaltırım
Hamdi Yalman
İsmail Çamaş
Muhittin Baha Pars
Selim Sırrı Tarcan

Samsun

Ali Tunalı
Dr. Asım Sirel
Etem Tuncel
Meliha Ulaş
Ruşeni Barkın
Zühtü Durukan

Seyhan

Ali Münif Yeğena
Esma Nayman
General Naci Eldeniz
İbrahim Mete
Ömer Biçer
Tevfik Tarman

Siird

Hulki Aydın
İsmail Müştak Mayakon
Şevki Süsoy

Sinob

Dr. Galib Üstün
Hulûsi Orucoğlu
Hüsamettin Okan
Yusuf Kemal Tengirşenk

Sıvas

Gl. Akif Erdemgil
İsmail Memed Uğur
Mitat Şükrü Bleda
Necmettin Sadık
Rasim Başara
Sabiha Görkey
Şemsettin Günaltay
Vasfi Raşid Seviğ
Ziya Başara

Tekirdağ

Rahmi Apak

Tokad

Galib Pekel
General Sıtkı Üke
Hürrem Ergün
Nâzım Poroy
Süreyya Tevfik Genca

Trabzon

Daniş Eyüboğlu
Halil Nihad Boztepe
Hasan Saka
Mitat Aydın
Raif Karadeniz

Seniha Hızal
Sırrı Day

Urfa

Ali Saib Ursavaş
Behcet Günay
Fuad Gökbudak
General Ahmed Yazgan
Muhiddin Dinçsoy
Refet Ülgen

Van

Hakkı Ungan
İbrahim Arvas
Münib Boya

Yozgad

Emin Draman
Ömer Evci
Sırrı İçöz
Sungur

Zonguldak

Hasan Karabacak
Raif Dinç

[Reye iştirak etmeyenler]

Afyon Karahisar

Ali Çetinkaya (Bakan)

Amasya

Esad Uras

Ankara

Dr. Taptas (İzinli)
Falih Rıfkı Atay
Kamâl Atatürk (R. C.)
Şakir Kınacı
Yahya Galib Karğı

Antalya

Dr. Cemal Tunca

Aydın

Adnan Ertekin
Dr. Mazhar Germen
Nazmi Topcoğlu

Balıkesir

General Kâzım Özalp (Bakan)
Hacim Kezer
Hayrettin Karan
Örge Evren

Bayazıd

İhsan Tav
Übeydüllah

Bilecik

İbrahim Çolak
Salih Bozok

Bolu

Cevad Abbas Gürer
Mitat Denli

Burdur

Halid Onaran
İbrahim Necmi Dilmen

Bursa

Asaf Doras
Dr. Sadi Konuk

Çanakkale

Ahmed Cevad Emre
Dr. Mustafa Bengisu

Çoruh

Asım Us
Hasan Cavid

Çorum

İsmet Eker

Denizli

Dr. Hamdi Berkman
Dr. Kâzım Samanlı
Emin Aslan Tokad
Necib Ali Küçüka
Yusuf Başkaya

Diyarbekir

Tevfik Bilge

Elâziz

Tahsin Berk
Fazıl Ahmed Aykaç

Erzincan

Hikmet Işık

Erzurum

Dr. Ahmed Fikri Tuzer
Nafi Atuf Kansu

Eskişehir

Emin Sazak
Osman Işın
Yusuf Ziya Özer

Gazi Anteb

Bekir Kaleli
Ömer Asım Aksoy
Remzi Güres

Giresun

Tarık Us
Sadri Maksudi Arsal

Gümüşane

Ali Şevket Öndersev
Hasan Fehmi Ataç

İçel

Ferid Celâl Güven
Hakkı Saydam

İstanbul

Abdülhak Hâmid Tarhan
Ahmed Hamdi Denizmen
Dr. Neşet Ömer İrdelp
Dr. Refik Saydam (Bakan)
General Refet Bele
Hamdi Gürsoy
Salâh Cimecz

İzmir

Benal Arman
Celâl Bayar (Bakan)
Dr. Tevfik Rüştü Aras (Bakan)
Halil Menteşe
Hamdi Aksoy
Mahmud Esad Bozkurd
Şükrü Saracoğlu (Bakan)

Kars

Esad Özoğuz
Memed Fuad Köprülü
Memed Nazif Sirel
Ömer Kâmil Küntay (İzinli)

Kastamonu

İbrahim Karantay
Veled İzbudak

Kayseri

Veli Yaşın
Salih Turgay

Kırklareli

Dr. Fuad Umay

Kırşehir

Memed Seyfeli

Kocaeli

Hasan Hayri Tan

Konya

Ali Rıza Türel
Naim Hazim Onat

Kütahya

Dr. Lûtfi Kırdar
Muhlis Erkmen (Bakan)

Malatya

General İsmet İnönü (Başbakan)
General Osman Koptagel
Vasıf Çınay

Manisa

Dr. Saim Uzel (İ. Â.)
Hikmet Bayur
Kâni Akeken
Refik İnce
Sabri Toprak (İzinli)
Turgud Türkoğlu

Maraş

Hasan Reşid Tankud
Memed Erten
Mitat Alam

Mardin

İrfan Ferid Alpaya (İ. Â.)

Muğla

Dr. Hüseyin Avni Ercan
Hüsnü Kitabcı
Yunus Nadi

Niğde

Dr. Abravaya
Dr. Rasim Ferid Talay
Kâmil İrdelp

Ordu

Ali Canib Yöntem

Samsun

Memed Ali Yörüker
Memed Güneşdoğdu (İzinli)

Seyhan

Damar Arıkoğlu
Hilmi Uran

Siird

Mahmud Soydan

Sinob
Cevdet Kerim İncedayı
Sıvas
Remzi Çiner
Tekirdağ
Cemil Uybadın
Faik Öztrak

Şakir Kesebir
Yahya Kemal Beyatlı
Tokad
Hüsnü Konay
Resai Erişken
Trabzon
Hamdi Ülkümen

Süleyman Sırrı Gedik
Urfa
Memed Emin Yurdakul
Yozgad
Avni Doğan
Ekrem Pekel

Zonguldak
Dr. Mitat Altıok
Esad Çakmakkaya
Halil Türkmen
Ragıb Özdemiroğlu
Receb Zühtü Soyak
Rifat Vardar

T. B. M. M. Matbaası

S. Sayısı : 115

Maarif vakâleti 1935 yılı bütçesinde 17 716 liralık münakale yapılmasına ve yeniden açılan fasıllara fevkalâde tahsisat konmasına dair kanun lâyihası ve Bütçe encümeni mazbatası (1/458)

T. C.
Başvekalet
Kararlar Müdürlüğ
Sayı : 7/833

29-II-1936

Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

1935 malî yılı Maarif vekilliği bütçesinde münakale yapılması ve yeniden açılan fasıllara fevkalâde tahsisat konulması hakkında Maliye vekilliğince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetinin 24/2/936 tarihli toplantısında Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâyihası esbabı mucibesile birlikte sunulmuştur.

Başvekil
İ. İnönü

Esbabı mucibe lâyihası

1 — Kadıköy (Notr dam dasion) kurağının satın alınması için mal sahiblerile yapılan pazarlık sonucunda bu kurağın 40 000 liraya alınabileceği anlaşılmıştır. Bu kurağın parasının verilebilmesi ve sair masraflar için bütçemizin 585 nci faslının 2 nci maddesinde (29 904) liralık tahsisat mevcud ise de bu iş için daha (11 096) liraya ihtiyaç görülmüştür.

2 — Kız enstitülerile kız sanat okullarında talebenin müfredat programına göre yapacakları temrinler, yakın yıllara gelinceye kadar, her yıl bütçesinden verilen temrin tahsisatı ile yapılmakta ve bu yüzden on binlerce lira bir daha yerine gelmemek üzere, sarfedilmekte idi. Talebenin hem daha bol ve çeşidli işler üzerinde temrin görmelerini; hem de bütçeden her yıl temrin tahsisatı adı altında bu okullara verilen paraların kaybolmaması amacile, temrinlere aid gereçlerin ya dönergeden satın alınması veya dışarıdan bu hesaba sipariş kabul edilmesi suretile teminine önem verilmiş ve Hazine için daha faideli olan bu usul kökleştirilmekte bulunmuştur.

Dışarıdan dönerge hesabına sipariş almak ve yapılacak işlerin programlara uygun olabilmesi için gereçlerini bu hesaptan satın alarak hazıra iş yapmak, okul dönergelerinin arttırılmasını icab ettirmekte bulunmuş ve bu maksadla 1935 vekâlet bütçesinde (Kültür bakanlığı emrinde bulunan Ertik okulları dönergesi) adile yeniden açılan 602 nci fasla 3 000 liranın fevkalâde tahsisat olarak ilâvesi zarurî görülmüştür.

3 — Bakanlıktaki telefonlarla 1934 malî yılının son aylarında yapılmış olan konuşmalardan 200 lira 30 kuruş ile Siyasal bilgiler okulunun münakasasına aid ilân parası olmak üzere Ankara Türk Maarif Cemiyetine verilmesi icab eden 418 liralık borç tahakkuk etmiştir. Bu borçların 1935 malî yılı bütçesinin geçen sene düyunu tertibine konulan tahsisattan verilmesi düşünülmüş ise de senesi bütçesindeki tertiblerinde muhassasat bakıyesi olmadığından verilememiştir.

Bu itibarla ödenemeyen bu paralar için 1935 malî yılı bütçesinde (1934 malî yılından tahakkuk edip senesi bütçesinde tahsisat bakiyesi olmadığından ödenemeyen borçlar karşılığı) adile açılacak 603 ncü fasla 620 liranın fevkalâde tahsisat olarak ilâvesi gerekli görülmüştür.

4 — Yukarıda arzedilen ihtiyaçları karşılamak için bütçemize konulan tahsisattan sene nihayetine kadar tasarrufu mümkün bulunduğu anlaşılan muhtelif fasıl ve maddelerden (1) numaralı çizelgede gösterilen 14 716 liranın indirilmesi ve (2) numaralı çizelgede gösterilen fasıl ve maddelerle kanunun 2 nci maddesi mucibince yeniden açılacak fasıllara ilâvesi suretile temini zarurî görülmüş ve merbut kanun lâyihası bu esasa göre tanzim edilmiştir.

Bütçe encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Bütçe encümeni
Mazbata No. 95
Esas No. 1/458

13 - III - 1936

Yüksek Reisliğe

Maarif vekâletinin 1935 malî yılı bütçesinde 14 716 liralık münakale yapılmasına ve yeniden açılan iki fasla fevkalâde tahsisat konmasına dair olub Başvekâletin 29 şubat 1936 tarih ve 6/733 sayılı tezkeresile Yüksek Meclise sunulan kanun lâyihası Maarif vekili S. Arıkan hazır olduğu halde okundu ve konuşuldu.

Teklif olunan bu lâyiha Hükûmetin esbabı mucibesinde gösterilen ihtiyaçları karşılamak için encümenimizce şekle aid değişiklikle kabul edilmiştir.

Umumî heyetin tasvibine konulmak üzere Yüksek Reisliğe sunuldu.

Reis	R. V.	M. M.
Burdur	Isparta	Trabzon
M. Şeref Özkan	*Mükerrem Ünsal*	*Sırrı Day*

Kâtib	Aza	Aza
İstanbul	Balıkesir	Çorum
F. Öymen	*E. Adakan*	*M. Cantekin*
Aza	Aza	Aza
Gümüşane	İzmir	İzmir
D. Sakarya	*H. Çakır*	*K. İnanç*
Aza	Aza	Aza
Kırklareli	Malatya	Malatya
Ş. Ödül	*M. Öker*	*O. Taner*
Aza	Aza	Aza
Mardin	Muş	Muş
R. Erten	*Ş. Çiloğlu*	*Ş. Ataman*
Aza	Aza	
Ordu	Seyhan	
H. Yalman	*Naci Eldeniz*	

HÜKÛMETİN TEKLİFİ

1935 malî yılı Maarif vekâleti bütçesinde münakale yapılması ve yeniden açılan fasıllara fevkalâde tahsisat konulmasına dair kanun lâyihası

MADDE 1 — 1935 malî yılı Maarif vekâleti bütçesinin (1) numaralı cetvelde yazılı fasıl ve maddelerinden 14 716 lira tenzil edilmiştir.

MADDE 2 — Birinci madde ile tenzil edilen paralardan 11 096 lirası (2) numaralı cetvelde yazılı fasıl ve maddelere ve geri kalan paradan 3 000 lirası Maarif vekâleti bütçesinin sonunda (Maarif vekâleti emrinde bulunan Ertik okulları mütedavil sermayesi) adile açılan 602 nci fasla, 620 lirası da (1934 malî yılında tahakkuk edib senesi bütçesinde tahsisat bakiyesi olmadığından ödenemeyen borçlar karşılığı) adile açılan 603 ncü fasla fevkalâde tahsisat olarak konulmuştur.

MADDE 3 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

MADDE 4 — Bu kanunun hükmünü icraya Maliye ve Maarif vekilleri memurdur.

24 - II - 1936

Bş. V.	Ad. V.	M. M. V.
İ. İnönü	*Ş. Saracoğlu*	*K. Özalb*
Da. V. V.	Ha. V. V.	Mal. V.
C. Bayar	*Ş. Saracoğlu*	*F. Ağralı*
Mf. V.	Na. V.	İk. V.
S. Arıkan	*A. Çetinkaya*	*C. Bayar*
S. İ. M. V.	G. İ. V.	Zr. V.
Dr. R. Saydam	*Rana Tarhan*	*Muhlis Erkmen*

BÜTÇE ENCÜMENİNİN DEĞİŞTİRİŞİ

Maarif vekâleti 1935 malî yılı bütçesinde değişiklik yapılmasına dair kanun lâyihası

MADDE 1 — 1935 malî yılı Maarif vekâleti bütçesine bağlı cetvelde yazılı fasıllarından 14 716 lira indirilmiştir.

MADDE 2 — Birinci madde mucibince indirilen paralardan 11 096 lirası 585 nci faslın ikinci maddesine nakledilmiş ve 3 000 lirası (Maarif vekâleti emrinde bulunan ertik okulları mütedavil sermayesi) adile yeniden açılan 602 nci fasla ve 620 lirası da (1934 malî yılında tahakkuk edip senesi bütçesinde tahsisat bakıyesi olmadığından ödenemeyen borçlar karşılığı) adile yeniden açılan 603 ncü fasla fevkalâde tahsisat olarak konulmuştur.

MADDE 3 — Aynen kabul

MADDE 4 — Bu kanunun hükmünü icraya Maliye vekili memurdur.

CETVEL

Hükûmet lâyihasma bağlı (1) numaralı cetvel aynen kabul)

Hükûmetin teklifine bağlı (1) numaralı cetvel

F.	M.	Tahsisatın nevi	Lira
583		Ticaret, kız sanat ve diğer meslek mektebleri ve enstitüler masrafı	
	1	Mahrukat, tenvirat, tathirat, mualecat	6 295
	2	Masarifi idare, lâboratuvar, atelye ve temrin masrafı, matbu evrak ve defatir, meslekî kitab, mecmua ve gazeteler mubayaa ve abone bedeli, bina kira bedeli	500
	3	Telefon tesisatı ve mükâleme bedeli	100
		Fasıl yekûnu	**6 895**
584	4	Hamam, tıraş, meccanî talebe harclığı ve yol masrafı, telefon tesisatı ve mükâleme bedeli	1 000
587		Meslek mektebleri ecnebi mütehassıs ve mütehassıs muavinleri ve tercümanlarile ecnebi muallim ve usta ücuratı ve bunların memleket dahilinde gidiş geliş ve seyahat harcırah ve yevmiyeleri	6 201
598	1	1933 senesi borcları karşılığı	620
		Yekûn	**14 716**

Hükûmetin teklifine bağlı (2) numaralı cetvel

F.	M.	Tahsisatın nevi	Lira
585	2	Bu mekteblere müteallik inşaat ve istimlâk	11 096

S. Sayısı : 107 ye ek

Memurin kanununun bazı maddelerile 1777 sayılı kanunun 3 ncü maddesinin değiştirilmesine dair kanun lâyihası ve Memurin kanunu muvakkat encümeni mazbatası (1/201)

11 - III - 1936

Yüksek Reisliğe

Memurin kanununun bazı maddelerinin değiştirilmesine dair olan kanun lâyihasının birinci müzakeresi sırasında, tayyedilmesi karar altına alınmış olan 4 ncü maddesinin aşağıdaki şekilde kabulünü arz ve teklif ederim.

Mardin mebusu
Edib Ergin

Memurin kanunu Muvakkat encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Memurin kanunu
Muvakkat encümeni
Karar No. 3
Esas No. 1/201

13 - III - 1936

Yüksek Reisliğe

Memurin kanununun 64 ncü maddesindeki hizmete tayin için mevcud olan üç ay müddetin bir seneye çıkarılmasına dair olan tadil lâyihasının 4 ncü maddesinin birinci müzakeresi sırasında tayyedilmesi karar altına alınmışken ikinci müzakere sırasında bu maddenin tadilen kabulü teklifini muhtevi olarak Mardin mebusu Edib Ergin tarafından verilip Heyeti umumiyece nazarı mütaleaya alınarak encümenimize tevdi edilmiş olan takrir ve yazılı madde metni okundu ve icabı düşünüldü:

Tadil takriri mündericatı tamamen varid ve günün ihtiyacına uygun görülmüş olup yalnız memleket dışında (Tahsil görenler) kaydini memleket içinde tahsil ettirilenler gibi (Tahsilini bitirenler) şeklinde ifade etmek daha uygun görülmüş ve bu suretle yazılan madde metni ilişik olarak takdim kılınmıştır.

Heyeti umumiyeye verilmek üzere Yüksek Reisliğe sunulur.

Memurin Ka. Mu. En. Rs.
Gümüşane
H. Fehmi Ataç
Kâtib

M. M. N.
Afyon Karahisar
Cemal Akçın

Afyon K.
Cemal Akçın

Bolu
M. Kuzay

Kastamonu
Ş. İlden

Konya
Şevket Dağ

Malatya
Dr. H. Ortaç

Zonguldak
Rifat Vardar

Kırşehir
A. Esen

MARDİN MEBUSU EDİB ERGİNİN TEKLİFİ

MADDE 4 — Memurin kanununun 64 ncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir: Devlet, idarei hususiye ve belediyeler hesabına memleket içinde tahsil görenlerden orta tahsili bitirenler beş, yüksek tahsili bitirenler sekiz sene müddetle ve ayni idareler hesabına ecnebi memleketlerde Hükûmetin tayin ettiği müesseselerde tahsil görenler de tahsil müddetlerinin iki misli kadar meslek ve ihtisasları dahilinde hizmete mecbur ve bunun için bizzat alâkadar dairelere derhal müracaatla mükelleftir.

Bu suretle müracaat vukuunda kadroda açık bir memuriyet bulunmasa bile bunların kanunen tayin edilebilecekleri memuriyete mahsus (Maaş ve emsali hâsılı kendilerine ücret olarak verilmek şartile) meslek ve ihtisasları dahilindeki vazifelerde stajiyer olarak istihdam edilirler. Bu gibilerin ilk açılacak memuriyetlere tayinleri mecburidir. Stajiyerlikte geçirecekleri müddet namzedlik müddetine ve mecburî hizmetlerine mahsub edilir. Ancak bunların askerlikte geçirecekleri müddetler mecburî hizmete mahsub edilmeyip umumî hükümlere tâbidir. Hizmete alınmak için müracaat etmeyenler ile mecburî hizmet müddetini ikmal etmeden evvel vazifeden ayrılanlar tahsil müddetlerince kendilerine yapılan masrafı faizile birlikte ödemeğe mecburdurlar. Hususî kanunlarile bu kanuna göre mecburî hizmete tâbi olanlardan banka, imtiyazlı şirket veya her hangi bir hususî müessesede iş isteyenlerin mecburî hizmetlerini ifa ettiklerini veya tazminatı ödediklerini vesika ile ispat etmeleri lâzımdır, bu şekilde vesika göstermeyen mecburî hizmet erbabını istihdam eden müesseseler kanunun tayin eylediği tazminatı üzerlerine almış olurlar.

MEMURİN KANUNU MUVAKKAT ENCÜMENİNİN DEĞİŞTİRİŞİ

MADDE 4 — Memurin kanununun 64 ncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

Devlet, idarei hususiye ve belediyeler hesabına memleket içinde tahsil görenlerden orta tahsili bitirenler beş, yüksek tahsili bitirenler sekiz sene müddetle ve ayni idareler hesabına ecnebi memleketlerde Hükûmetin tayin ettiği müesseselerde tahsilini bitirenler de tahsil müddetlerinin iki misli kadar meslek ve ihtisasları dahilinde hizmete mecbur ve bunun için bizzat alâkadar dairelere derhal müracaatle mükelleftir.

Bu suretle müracaat vukuunda kadroda açık bir memuriyet bulunmasa bile bunlarm kanunen tayin edilebilecekleri memuriyete mahsus (Maaş ve emsal hâsılı kendilerine ücret olarak verilmek şartile) meslek ve ihtisasları dahilindeki vazifelerde stajiyer olarak istihdam edilirler. Bu gibilerin ilk açılacak memuriyetlere tayinleri mecburidir. Stajiyerlikte geçirecekleri müddet namzedlik müddetine ve mecburî hizmetlerine mahsub edilir. Ancak bunlarm askerlikte geçirecekleri müddetler mecburî hizmete mahsub edilmeyib umumî hükümlere tâbidir. Hizmete almmak için müracaat etmeyenler ile mecburî hizmet müddetini ikmal etmeden evvel vazifeden ayrılanlar tahsil müddetlerince kendilerine yapılan masrafı faizile birlikte ödemeğe mecburdurlar. Hususî kanunlarile bu kanuna göre mecburî hizmete tâbi olanlardan banka, imtiyazlı şirket veya her hangi bir hususî müessesede iş isteyenlerin mecburî hizmetlerini ifa ettiklerini veya tazminatı ödediklerini vesika ile ispat etmeleri lâzmdır. Bu şekilde vesika göstermeyen mecburî hizmet erbabmı istihdam eden müesseseler kanunun tayin eylediği tazminatı üzerlerine almış olurlar.